

LO GRINHON

LA GAZETA D'ALS VIVARES D'EN
NAU

Nº 30 ENDARRÈIR DE 97

Somari

- 1- Lo Grinhon fasiá l'overtura
- 2- Novelas
- 3- Letras d'un Raiòu
- 4- Lo conte de Marie
- 6- Letras d'un Raiòu (suïta)
- Mòts croisats
- 7- Sopa de chastanhas
- 8- Vocabulari, catalòg, solucions

LO GRINHON es la gazeta de l'associacion occitana "PARLAREM EN VIVARES" de vès ANONAI. Es mandat a tots los aderents.

Per lo receure, mandar 50 F a:
LO GRINHON
Lo Petit Avanon
07370 OZON

Faire lo chèc a l'ordre de
PARLAREM EN VIVARES
Las adesiions partan dau 1º de Janvièr e s'achaban lo 31 de Decembre.

LO GRINHON FASIÁ L'OVERTURA

Qu'es pas per çò que lo Grinhon anava a la chaça que son jornal pareis quasi en ivern. Benlèu qu'aqu'es la falta de l'estiu que voliá pas fenir. Coma se creire dins l'endarrèir daube, quasi, un solelh d'aòst ? Las fòlhas daus abres tarjavan de tombar, aquelas dau Grinhon penavan de s'escruiure. Mas, lo veiquiá enfin ! Nòstres escrivaires, Marie Mourier per un conte de Chalendas e Auguste Chambouleyron per de cronicas de son caire d'enfança, nos bailan encara l'ocasion de faire viure nòstra linga. Son de lumes que nos permeton d'ativar nòstres chalelhs per poire esclarar lo mond autorn de nos. Nòstra cultura occitana pòt aidar a bastir lo mond de deman. Veiquiá çò qu'escriví Joannès Dufaud dins lo Grinhon nº 1 de feurèir 89 :

"...Enrichir de nòstra diversitat le monde d'encí, aube mai los autris occitans que se bolican de tots latz, qu'es nostra chança e un servici...Le Grinhon fai l'overtura d'aquele folheton e li baila son nom. A tots, soèta bonjorn e bona rota. Pardi, en sa companhiá ! Badar daube ilo, sans crenta e sans vergonha, los trapons de nòstra cultura occitana, aqu'es una bona façon, per assurat, de faire França e de vèire venir l'Euròpa."

Lo Grinhon fasiá l'overtura i a quasi nòu ans mas çò que disiá es totjorn d'actualitat.

NOVELAS.....

Louis MOUTIER, Poète du Rhône
(Loriol 1831- Etoile 1903)

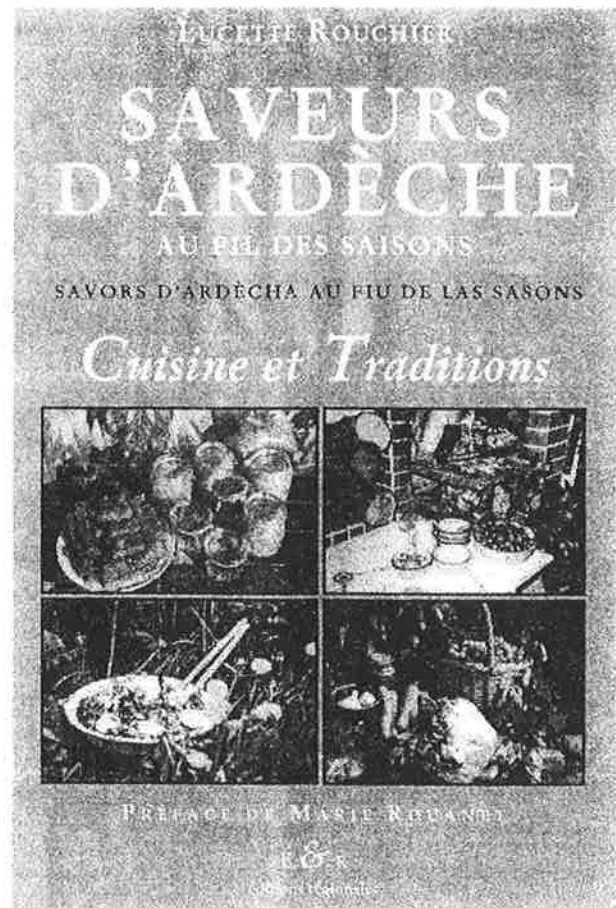
Au cours du colloque organisé par l'I.E.O. Drôme à l'occasion du centenaire du grand poème "LO RÔSE" de l'abbé Louis Moutier, les différentes communications ont permis de faire mieux connaître à la fois l'homme et son oeuvre.

Louis Moutier, témoin de son temps, ardent défenseur de la langue et de la culture occitanes, fondateur de "L'escolo Daufinalo dou Felibrige", a laissé une oeuvre très importante en "LENGA NÒSTRA", dont d'un dictionnaire (non édité) sous la forme de 35 000 fiches manuscrites.

Le poème "LO RÔSE" vient d'être réédité, fort harmonieusement réuni aux dessins d'HERMANN PAUL, dessinateur du Rhône.

On peut commander cet ouvrage (FR/OC) chez l'éditeur : Matha PERRIER, Les Combes, 26120 CHABEUIL. (95 F + 20 F de port)

L. R.

SAVEURS D'ARDECHA AU FIU DE LAS SASONS

Fai d'ans que lo Grinhon vos baila dins sa paja "Lo beure e lo minjar" las recétas de Lucèta Rochier. Mas per las avoir totas, chaudriá esperar encara d'ans e d'ans. Per pas plus nos faire languir, Lucèta a recatat 180 recétas que nos dona daube de racontes e d'istoiras de la viá de tots los jorns. Tot aquò fai un genti liure editat per E & R daube lo sosten de Parlarem en Vivarès. Los aderents poiran beneficiar d'un pretz special quora l'ovratge espelirà a la debuta de 1998. Ne'n parlarem dins lo Grinhon que ven.

Format 16 X 24, 180 recettes. Nombreux textes, dessins et photos noir et blanc. Un cahier 8 pages photos couleurs.
Prix public : 95 F.

Letras d'un Raiòu

Vès Montanhac

En la comuna de Sant Andiòu, delh canton d'Antraiga, l'i a un vilatge que s'apela Montanhac. Lo conneisse be, per causa : l'i sos brolhat ...

Avans la guerra, comptava encara mai de vint fuòcs, après èra tombat a sèt o vuèt, e iara resta gaire qu'una familha d'aquel temps, dos vielhs garçons que son restats mos amics. Los autres ostaus son estat achatats per d'Anglès, d'Allemands o de Olandès que parlan lhors lengas mès pas lo patoès, e que venon solament passar l'estiu. Los champs son abolits, l'i a plus de chabras ni de fedas aus prats, l'i a plus ren.

De totas las personas que vivián encara aquí fait vint ans, n'i aviá tres que fasián parlar de ielas.

Lo Fernand

Elh fons delh vilatge viviá lo Fernand. Aquel d'aquí, lo travail lhi fasiá pas peur. Disián meme que preniá pas lo temps de se desabilhar, que cojjava tot abilhat sobre sa mailh per esser pus lèu levat quand lo jal chantava. Aquòdonc, alarjava son tropèl, mès lo gardava de luenh ; sas chabras e sas fedas èran elh prat e iel lichtetava o chavava sos tartifles dinc un champ pas tròp luenh d'onte poguèsse veire son tropèl. Preniá jamai una minuta de repaus, ni lo deminche, ni las festas. Que seguèsse lo jorn de Pascas o lo quatòrze julhet èra totjorn a l'òbra, carrejava totjorn quauque fais sobre l'eicina, meme l'estiu, en plen mejjorn, elh rabi delh chaud. En mai d'aquò èra abarent coma n'i a gis, tament qu'auriá manjat las plomalhas de ceba, coma dison ; a part son pan e de sau, achatava quasiment ren. Lo travail feniguèt per lo tuar, que lo trobèron mòrt dinc un champ onte lichtetava. A fòrça de trabalhar e d'esparnhar aviá acampat pas mau d'argent ? Son fraire ne'n profitèt, pas iel.

La maire Lucía

Totjorn vès lo fons delh vilatge, arás lo fom, se trobava un vielh tilhur - me rapèle qu'en 39 l'i avian placardat dessobre l'afficha de la mòbilisacion - Aquí l'i aviá l'ostau de la maire Lucía, una vesina delh Fernand. Me sembla la veire encara emé son chinhòn sobre la testa, e son menton recorbat perquè lhi restava gis de dents. Era veusa dempuèi longtemps. Aqu'èra una brava femna qu'auriá bailat tot çò que possedava, mès ... aviá un bèu défaut : èra un pauc commaira. Anava d'un ostau a l'autre per contar tot çò qu'aviá vist o entendut vès tala o tala persona,

mès desformava tot e quand savián qu'aqu'èra lo Lucia que o aviá dit, lo monde ne'n cresián ren... Quand èra pus joina sulia beure ; se serviá a la bombona d'aigardent e botava d'aiga a la plaça de çò qu'aviá begut per que son òme, lo Paul, s'avisèsse de ren. Mès quand lo Paul vendiá son aigardent los achataires se'n avisavon be. E ... Davinatz lo resta ! Un jorn qu'avián quauqu'un a dinar, lo Paul aviá tuat lo lapin ... Mès, quand venguèt l'ora de manjar, la Lucia qu'èra fieula coma 'na sauma aviá botat lo lapin a bulhir dinc una ola, coma aquò, sans lo vidar e sans garar la pèu.

La Victòrina delh Clòvis.

Quasi a l'entrada delh vilatge l'i aviá, un pauc pus naut que los autres, l'ostau delh Clòvis. Lo Clòvis èra mòrt, mès sa femna, la Victòrina, viviá encara. D'aquel temps aviá mai de quatre vints ans, coma la Lucia. Mès iela anava pas vès los vesins ; elh contrari, fugissiá tot lo monde. Quand èra mau lunada, e aqu'èra sovent, jitava son quèli (o son jule si voletz) per la fenestra, si una persona qu'amava pas veniá a passar per la calada sos son ostau. D'autres còps tirava la lenga ... La maire Lucía contava meme que la Victòrina lavava las tomas de sas chabras dedins la pissa de son jule ... Mès, coma aqu'èra la Lucia que o disiá, dengun voliá o creire ... E quò empaitava pas la Victòrina de vendre sos fromatges ; davalava vès Vals a pè totes los sabtes per los portar elh merchat, en prenent las corchas.

Auguste CHAMBOULEYRON

(vocabulari p. 8)

(seure p. 6)

LO CONTE DE.....MARIE

En aquel temps, per tot lo país, aurián pas trovat doas personas mai urosas que la Delfina e son òme, lo Pierre. Tots dos enfants de l'assistança, eilevats a la dura, après una enfança malurosa, plaçats de ferma en ferma, vâlet e servanta, avián fenit per se rencontrer, se plaire e s'esposar sans avisar lo qunt aviá lo mai de sòus.

Delfina a vint ans ne'n pareissiá pas tant, telament mingoleta tant aviá patit d'aici d'ailai, sovent mau nurriá, pas fòrta mas valhenta e gentona coma tot.

Aube son Pierre fòrt, plen de coratge, avián pres un petit caire en fermatge, doas vachas per començar, qu'atalavan per lavorar, rentrer lo fen, las gerbas, l'empalhum e tot çò qu'èra de besonh.

Un vèl o dos per an per païar lo fermatge, lo lait serviá a faire tomas e burre que Delfina portava au marchat totas las setmanas en mème temps que los eus de quauquas polas e los picaudons fabricats aube lo lait de quatre chiauras.

Coma dedins totas las fermas, aube las petitas trifòlas, lo bren, la laitaa engraissavan dos caions, un per provisions, l'autre per vendre coma los lapins e las volalhas qu'eilevavan.

Valhents, pas despensiers, d'aquel biais arrivavan a çò que plus ren mancava ès la maison per rendre urosa l'enfant qu'arrivava per achabar lhur bonur. Una genta petita Léa, la mai bravona de totas las popès per sa maire que jamai n'aviá aguás. Son paire se lassava pas de l'avisar e l'enfant urosa receviá de sos parents totas las caressas que lhurs avián tant mancaas.

Lo temps passava e, malgrèt lo trabalh penable coma pertot, la petita que se fasiá bèla èra urosa d'auvir sos parents rire e cantar en travalhant o per las velhaas.

Lo temps passava, lo monde dins la pena rentravan las recoltas, se parlava de guèrra. Un jorn, las campanas se botèran a trenitar, la guèrra èra desclaraa. Tots los òmes anavan partir.

Mon Dièu, pasmens, qunt maiur ! Léa anava aver cinc ans, un autre enfant èra

prompte a venir au monde. Coma dire la pena, los socits de Pierre en partant, laissant sa petita, sa femna valhenta tant que jamai, trovant la fòrça de l'encoratjar en esperant lo veire tornar bien vite.

Sovent, per lo paure monde, lo bonur dura gaire. Pierre fuguèt pas sus lo front que sa fin arrivèt dau temps que Delfina, aube coratge e sas darrèiras fòrças, s'apromptava a botar au monde son segond enfant, un petit garçon arivat tròp vite mas bien decidat a viure dau temps que sa paura maire, tuaa de travalh e surtot de pena, partiá bien malgrèt ila dedins l'autre monde.

Los dos enfants, sans parentèia, plaçats urosament ensems mas eilevats sans amitièr per un mainatge sans enfant, se demandavan sovent perqué lo Bon Dièu aviá pres lhurs parents, los laissant solets sus tèrra. Quand son petit fraire plorava davant de s'endormir, Léa, de tot son bon petit còr, lo consolava, lo calinant en se rapelant las caressas de sos paures parents que lhurs mancavan tant.

La femna, Julia, teniá una petita espiceriá, son òme, lo Juli, èra cantonier e, malurosament tròp sovent per los chamins, beviá autant de canons que donava de còps de piòcha, jamai content en rintrant, apejava mai que d'un còp sus la femna e los paures enfants si avián pas lo temps de se garar dau pas.

La Julía, malurosa, renaava tot lo temps, fasiá que gibar los petits qu'avián que lhurs larmas per tota defensa.

Fasiá freid, Chalendas arrivava. Aquel jorn, lo Juli mandèt los dos enfants sus la serrena amassar de brosilhons per ativar lo fuòc. En prenant la montaa, lo petit Loïs qu'avisava la cima dau serre, trovava que tochava lo cial e de correr de totas sas petitas jambas de cinc ans, creiant au miracle, se pensava qu'una feis amont poián rintrar dedins lo paradís trovar sos parents e plus jamai aver a sofrir de freid e de fam.

Arivats sus lo replat, los dos enfants s'assetèran a tèrra, lo petit plorava en avisant lo cial encara bien tròp naut.

Léa coma totjorn consolava son

frairon, lo prenant per la man per se'n tornar sans s'aperceure que se trompavan de latz.

Lo temps s'èra adoçit. La nèu començava a bronzicar sos los sapins onte los enfants davalavan per una charriva plena de peiras. Sos los boès, un reinard japava. Plus luènh, de chins li respondián. Lo petit qu'aviá paur daus lops plorava.

Léa reconeissiá plus lo país, èran perduts e començava a faire nut. La nèu s'èra botar a tombar a gròs borilhons. Los dos enfants patissián per correr, lhurs esclòps viravan e talòssavan, lo petit fasiá que se tombar. Léa, qu'aviá qu'una desena d'ans, èra pas pro fòrta per lo portar, lo trainava per la man e tots dos tremblants de freid e de paur sonavan lhurs parents. Dengus los auvissiá e los paures enfants comián totjorn en plena nut sans saveir ont anavan.

Tot d'un còp, de campanas se botèran a sonar. Qu'èra los promèirs d'una messa de meianut, un vilatge èra pas luènh. Reprenant coratge, avançant encara sus un chamin que tracolava, los dos enfants, après un viratge, se trovèran d'un còp sus la plaça d'una glèisa au moment que lo campanèir ne'n sortiá.

En apercevant los dos enfants trampaleiant, tots blancs sos la nèu que tombava encara, se demandèt si sonjava pas, mas bien vite prenguèt lo petit en braçaa, la petita per la man, los portèt ès sa maison onte sa femna, la Fanía, s'occupèt vite de los consolar, los faire chaufar davant lo fuòc e, après un bon repas onte s'endurmián davant que d'achabar, los cojar, d'un còp endurmits, eissublant totas lhurs miseras, dau temps que las campanas sonavan a briu de volaa.

Fanía que per la promèira feis de sa viá mancava la messa de meianut, los sonhava dormir, los caessant doçament. Se pensava qu'amariá tant los gardar totjorn, ila qu'amava tant los enfants e que tant de feis aviá plorat de pas pover n'aver.

Lo lendeman en s'evelhant, los dos enfants esmervelhats trovèran davant la chaminèia, a la plaça de lhurs vieus esclòps tot esbretats, de solièrs nòves plens d'oranjás e de papilhòtas ! Per lo petit qu'èra la promèira feis que lo petit Jesus passava. Léa, eia, dempuèi la mòrt de sos

parents, se pensava que los aviá franc eissublats. E tots dos de rire e de plorar de bonur sos los uèlhs molhats de Fanía.

Aubè son òme, lo Justin, faguèran si bien que l'assistança lhurs acordèt de gardar los enfants. Per tots, aquò fuguèt lo miracle, lo miracle de Noël que jamai aurián esperat. Los parents que, malgrèt iles, avián laissat solets lhurs enfants sus la terra, povián d'amont los veire enfin urós, eilevats coma tots los enfants qu'an de bons parents.

Fasián lo bonur de Fanía e Justin que los amavan e n'èran fièrs coma franc lhurs pròpris enfants, seriós, travalhors, aprenián bien a l'escòla que mancàvan jamai.

Lois, plus tard, se faguèt pro savent per faire medacin, sonhant per ren lo paure monde, sovent pas tròp paiat per lo monde riche, aube sa sera Léa que teniá son petit mainatge après aver, joca la fin de lhurs jorns, sonhat aqueles qu'avián tant bien remplaçat lhurs parents. Vivián tot simplament, urós de se contenter de pauc, de rendre service, amats de tots lo monde e aquò, tant de temps, si vielhs, que dempuèi, surament eissublats, mon istoara pòt benlèu ben s'achabar en conte de Noël.

Marie MOURIER 1977

Vocabulari

Laitaa : petit lait.

Trenitar : sonner (tocsin).

Parentèia : parenté.

Apejar : donner des coups.

Renar : grogner.

Gibar : gronder.

Bronzicar : tomber des flocons de neige épars et menus.

Borilhons : gros flocons de neige.

Charriva, dralha : chemin servant à la descente du bois et au passage des troupeaux.

Talòssar : amasser des paquets de neige geléesous le pied

Gleisa : église.

Sonar a briu de volaa : sonner à toute volée.

Esbretats : ébréchés, égueulés.

La tanta Victòrina

Abitavam vès lo colet de Montanhac - qu'appelavon quauqua fès "La Crotz" perquè n'aviá una de plantada elh bòrd de la rota . L'ostau èra une ferma isolada, a dos o tres cents mètres delh vilatge de Montanhac, que dominava d'un costat la ribeira delh Sandron e de l'autre la Volana. Elh levant, l'òm podiá veire lo cluchier de la gleisa de Sant Andriòu (nostra comuna) emé, pus luenh, lo colet de l'Escrinet, lo ranc de Gordon e lo Coiron, e elh coijant lo cluchier d'ès Tieure (Asperjòc) emé lo Serre de Santa Margarida, las montanhas de Burzet e lo Tanargue. O ! per aquò, aviam una genta vista, mès qu'èra tot ! Perqué la vida l'i èra pas facilá. Culhiám pas mau de chastanhas, quauquas cerèiras, aviám quauquas chabras, quauquas fedas... Fasiám a pena un ectò de vin de clinton (chalhiá se cramponar a la taula per lo beure) mès tot aquò raportava gaire. E puei fasiám tot a la man qu'aviám gis de machinas... Portávam tot sobre l'eicina qu'en de caires los chivaus e mème los muòls podián pas passar. Mès, aquòdonc, aqu'èra parier quasi per tot lo monde.

Donc, en quaranta, èram vuet personas a l'ostau, mos grands, mos parents (mon pèra èra vengut coma filhat, aviá quitat Givors e lo PLM per venir trabalhar la terra que mon grand, blassat a la guerra de 14 podiá plus trabalhar) dos enfants : mon fraire Lois e ièu, una tanta encara joina, la Mariá e ... la grand tanta Victòrina (disián la Tòrina) la sòrre de mon grand, lo Guste Chandolas. La Tòrina èra brolhada en 1870 e disiá qu'aviá vist tres guerras. Era quasi jamai anada a l'escolá, perquè aviá gaire mai de detz ans quand la botèron a la fabrica, un molinatge de seda vès lo Pont de Bridon, sobre la Volana, onte "nosèt de bots" entrò l'atge de setanta ans. Restada vielha filha, aviá totjorn abitat emé mos grands, lhor bailava quasi tota sa pagá, mème si lhi demandavon pas tant. Era una bravá femna, mès aviá un fòrt caractèr, e ma grand, l'Octaviá (qu'appelavon la Tavi), doça e timida, aviá sovent patit a causa d'aquò. Après dinar, en prenent d'atge, la Tavi sulhiá s'endormir sobre sa chadèira en s'accodent a la taula. Mès la Tòrina lhi bailava un còp de code per l'esvelhar en lhi disent : " Anem, Tavi ! ta vaissèla !" E la Tavi lavava la vaissèla, mès jamai la Tòrina que, iela,

commandava, bailava los òrdres. Si jamai un vesin aviá lo maleür de laisser una de sas chabras s'eschapar sobre noste prat, aquòdonc la Tòrina se botava inquièta e l'entendiám bramar ; tratava las femnas de "chichomèias" e los òmes de "foirabarris" mès lo monde d'ès Montanhac, que la conneissián be, la cranhián pas.

Per nosautres, sos petits nebots, èra una grand tanta en sucre, que nos passava tot. Quand nòstos parents nos creidavan per quaucòm qu'aviám fait de mau, iela nos consolava en nos bailent de bònbòns : " Ò ! pechairo, perquè plores ? De que t'an fait encara tos parents ? Son meschants !" Aquò plasiá pas a mon paire que lhi disiá : "Vos, vos meilatz pas d'aquò!"

Bien pus tard, me rapèle qu'un vespre, la tanta Tòrina èra anada se coijar avans tot lo monde, e coma lo boton de sa lampa èra luenh de sa coija aviá sonat la Tavi : "Tavi ! vène me tuar !" -chau saupre que l'òm ditz : tuar la lampa, tuar lo fuòc, coma l'òm ditz : tuar un lapin, tuar lo caion- e la Tavi se lèva per anar "tuar" la lampa de la Tòrina. Mon paire qu'amava bien blagar lhi fait coma aquò : "Vos chau portar un cotel puisque vos ditz d'anar la tuar !"

Auguste CHAMBOULEYRON

(vocabulari p. 8)

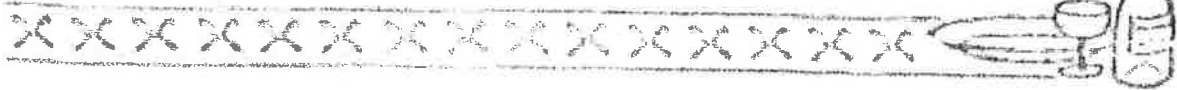
Mòts croisats dau Guí

	A	B	C	D	E	F	G	H
1								
2								
3				■			■	
4								
5		■						
6			■					■
7						■		
8								

- 1- un pauc
- 2- se representar quicòm
- 3- a una tirada dins Cyrano / servici de poliça
- 4- interpreta de renom
- 5- esser malauta (per una cereala)
- 6- mesura chinesa / aliança militara
- 7- baila l'acolada / titane
- 8- culhir au sòl

- A- tindar B- mission cretiana / vila dau Peró
- C- lo pichon dau primier 3 / club de fot
- D- tangenta / filha d'ase e d'egua
- E- mena de velams F- a fòrça freid
- G- Pascal / una filha de mon grand
- H- menar lo bestial a la prada après l'ivern / Irridium

(Solucion p. 8)

SOPA DE CHASTANHAS

Per uèit sopaires, chau :

- 1 quilò 1/2 de chastanhas
- 50 gramas de burre
- 2 cebas
- 2 pòrres
- 4 pastenalhas
- 2 ravas
- 2 venas d'alhet
- 1 bèla branca de làpi o de celeri
- 2 tabletas de bolhon de buòu
- 20 cl de crèma (1 pichòta boita)
- 8 pèças de pan molet de seia
- 8 pecetas de fromatge de *Cantal*
- sau e pebre

. Despelar las chastanhas (daube un cotèl far una entalha circulari, botar dins d'aiga bolhenta pas gaire salaa, laisser cuèire quauquas minutas. Dès que las pèls s'escartan per laisser aparèisser lo frut, tirar las chastanhas e destachar las duas pèls d'un còp).

- . Triar, lavar e copar los legumes.
- . Far suar aquela chapladissa dins lo burre, sens laisser rossir.
- . Banhar daube 1,5 l. d'aiga chauda.
- . Ajotar las tabletas de bolhon e mai las chastanhas despelaas.
- . Sarrar la còcòta minuta e laisser cuèire 25 minutas.
- . Passar a la molineta.
- . Ajotar la crèma e far gargatar un momenton.
- . Botar dins la lechafrita las peças de pan recubertas daube las pecetas de fromatge.
- . Passar cinc minutas sos la grasilha dau forn fins que lo fromatge cole.
- . Tastar la sopa per rectifiar l'assasonament daube sau e pebre.
- . Pausar una rostiá dins chasca assièta e trempar la sopa per dessús.

Nòta :

- Vos aconselho aquela sopa per reçaupre vos amics los sers d'ivèrn.
- Si siètz pressat o fòra la sason de las chastanhas, povètz prene 2 boitas 4/4 de chastanhas au naturau o mielh de chastanhas sos voides.
- Aquesta sopa se garda fôrça ben au gelador.

Luceta Rochièr

(Tirat de "Savors d'Ardècha au fiu de las sasons", de pareisser novembre 97)

Vocabulari

Pastenalha, racina : carotte. **Làpi :** céleri à couper. **Pan molet :** pain de mie. **Gargatar :** bouillonner. **Grasilha :** grill. **Seia =** seigle

Letras d'un Raiòu (vocabulari)

abarcnt (économe)
abolit = aborrit (en friche)
acampar (amasser, ramasser)
alarjar = larjar (sortir le troupeau)
aquòdonc (alors)
arás = aranda (à côté de)
carrejar = charreiar (porter, charrier)
chavar, achavar (arracher)
chichomèia (mijaurée, pimbèche)
cluchier (clocher)
coija = coja (lit)
colet (col)
connisse (je connais)
creidar = gibar (gronder, disputer)
davalat (descendre)
delh = dau (du)
deminche = dimenge, diumenja (dimanche)
dessobre (dessus)
dinc = dins (dans)
eicina (échine, dos)
elh = au (au)
elh rabi delh chaud (au plus fort de la chaleur)
emé = daube
empaitar (empêcher)
en prenent las corchas (en prenant les raccourcis)
entrò = joca (jusque)
esparnhar (économiser, épargner)
fais (fardeau)
feda = fèia (brebis)

fioule, fioula (saoul, saoule, ivre)
filhat (gendre)
foirabarri (enfoiré)
inquièt, inquièta (en colère)
jal (coq)
la calada (la ruelle, qui était pavée) o encara : la
charrèira
lichetar (bêcher)
mailh (maie, huche)
mau lunat, mau lunada (mal luné, de mauvaise
humeur)
merchat (marché)
muòl (mulet)
nosèt de bots (elle noua des bouts)
plomalha de ceba (pelure d'oignon)
quèli, jule= pissaròt (vase de nuit, pot de chambre)
s'avisar (s'apercevoir)
sabián= savián (ils savaient)
sabte = sande (samedi)
sauma (ânesse)
saure, saupre = saver (savoir)
sobre = sus (sur)
sonar (sonner, appeler)
sos = siau (je suis)
suliá beure (elle avait l'habitude de boire)
tartifle = trifòla (pomme de terre)
tilhur (tilleul)
totes = tots (tous)
tuar (tuer, éteindre)

Parlarem en Vivarès a publiè :

Ièu savo una chançon - Chanteurs de langue occitane du Haut-Vivarais - Atlas sonore Rhône-Alpes N°1 (en occitan), CD+ livret. 100 F

Haut-Vivarais - Chanteurs du Haut-Vivarais - Atlas sonore Rhône-Alpes N°5. (en occitan et en français), 1 cassette + livret : 90F

"La Peira d'Asard" roman, J.Cl. Foret, en édition bilingue Français - Occitan - (A Tots - OC/OÏL & Parlarem en Vivarès) : 100 F

Marc : *Coma quò* - 12 chansons, (occitan), 1 cassette : 70F

Paul PAYA Folklore d'Ardèche - Contes, anecdotes et fariboles de la région de Saint-Agrève, en occitan (graphie de l'auteur) et en français, illustré, textes occitans traduits, Réédition : 85F

Lo Grinhon - La gazeta dau Vivarès d'en naut - bulletin de l'association, paraît 4 fois par an (8 pages). Abonnement : 50 francs. Les 20 premiers numéros sont encore disponibles : 4 numéros : 50 f.

Commander à : **Parlarem en Vivarès, Marguerite Granger, Clémencieux, 07430 VERNOSC**
Pour les livres, disques et cassettes, ajouter 10 F de port par article.

Mòts croisats (solucions de la p.6)

1- Tantsepe 2- Imagenar 3- Nas / RG 4- Trompetar 5- Nielar 6- Li / OTAN 7- Acola / Ti 8- Ramassar
A- Tintolar B- Amar / Ica C- Nason / OM D- Tg / Miola E- Serpeta F- Engela G- Pa / Tanta
H- Erbar / Ir